

Regeringens proposition

1976/77:126

om ändring i kapitaltäckningsreglerna för bankinstituten;

beslutad den 24 mars 1977.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

GÖSTA BOHMAN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en generell sänkning av kapitaltäckningskraven för bankinstituten i syfte att underlätta för dem att hålla det egna kapitalet i viss relation till den ökande omslutningen. Förslaget innebär att kapitaltäckningskraven reduceras med 10 % i avvaktan på ett slutligt ställningstagande när banklagsutredningen har slutfört sitt uppdrag i fråga om nya kapitaltäckningsregler.

1 Förslag till Lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse

Härigenom föreskrives att 57 § lagen (1955:183) om bankrörelse skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §¹

Bankaktiebolag skall till insättarnas skydd ha eget kapital till visst lägsta belopp. Detta bestämmes i förhållande till bankbolagets tillgångar och till garantiförbindelser som bolaget ingått (placeringar). Vid beräkningen av kapitalkravet indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

- A. 1. inneliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,
2. skattkamarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,
3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämställas med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran som angives under A 1-3,
5. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under A 1-4,
- B. 1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som angives under B 1 eller 2, eller
inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,
4. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under B 1-3,

¹Senaste lydelse 1976:1029.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av

inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,

inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträten,

förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller

borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugofemtusen kronor,

2. garantiförbindelser för vilka banken erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som angives under C 1,

D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från eget kapital.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall bankbolag vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall bankbolag vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst *nittio procent* av ett belopp, som motsvarar sammanlagt

en procent av summan av placeringar, som angivas under B,

fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och

åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med eget kapital avses aktiekapital, reservfond, dispositionsfond och av bolagsstämman fastställd vinstbalans. Med eget kapital får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av bankbolaget, intill ett belopp motsvarande bolagets aktiekapital. I fråga om förlagskapital, som långivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttas att med bolagets kapital får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av bolagets aktiekapital.

Från bankbolagets eget kapital skall avräknas det bokförda värdet av vad banken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till annat in- eller utländskt företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan av-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

räkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet eller att lämna lån till kommuner.

Har bankbolag väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag, som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda banken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från bankbolagets eget kapital avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot bankens innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som bankbolaget bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

2 Förslag till Lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker

Härigenom föreskrives att 26 § lagen (1955:416) om sparbanker skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §¹

Sparbank skall till insättarnas skydd ha egna fonder till visst lägsta belopp. Detta bestämmes i förhållande till sparbankens tillgångar och till garantiförbindelser som sparbanken ingått (placeringar). Vid beräkningen av kravet på egna fonder indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

- A.
 1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,
 2. skattkammarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,
 3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämföras med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
 4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under A 1–3,
 5. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under A 1–4,
- B.
 1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
 2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
 3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under B 1 eller 2, eller
 - inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,
 4. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran som anges under B 1–3,

¹Senaste lydelse 1976:1030.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

- C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av
 inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten, inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträten,
 förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller
 borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugufemtusen kronor.
2. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som anges under C 1,

- D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från sparbankens egna fonder.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej egna fonder. I övrigt skall sparbank vid varje tidpunkt ha egna fonder till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

För placeringar, som angivas under A, fordras ej egna fonder. I övrigt skall sparbank vid varje tidpunkt ha egna fonder till lägst *nittio procent* av ett belopp, som motsvarar sammanlagt

en procent av summan av placeringar, som angivas under B, fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med egna fonder avses grundfond, reservfond och garantifond. Med egna fonder får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av sparbanken, intill ett belopp motsvarande sparbankens reservfond. I fråga om förlagskapital, som långgivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttagas att med sparbankens fonder får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av reservfonden.

Från sparbankens egna fonder skall avräknas det bokförda värdet av vad sparbanken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till företag som

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet eller att lämna lån till kommuner.

Har sparbank väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag, som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från sparbankens egna fonder avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot sparbankens innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som sparbanken bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggande sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Sparbank, som på grund av avtal enligt 79 § skall uppbära blivande överskott vid annan sparbanks likvidation, får vid bestämmande av kravet på egna fonder under tiden för likvidationen taga överskottet i beräkning intill belopp och på villkor som tillsynsmyndigheten fastställer.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen

Härigenom föreskrives att 34 § lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §¹

Centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor skall till insättarnas skydd ha eget kapital till visst lägsta belopp. Detta bestämmes för kassorna gemensamt i förhållande till deras tillgångar och av dem ingångna garantiförbindelser (placeringar). Vid beräkningen av kapitalkravet indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

- A.
1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,
 2. skattkammарväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, kreditaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,
 3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbankskassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämställas med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
 4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under A 1-3,
 5. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som anges under A 1-4,
- B.
1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
 2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
 3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som anges under B 1 eller 2, eller
 in-teckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,
 4. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten

¹Senaste lydelse 1976:1031.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under B 1-3,

C. 1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av

inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en- eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträten,

inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträten,

förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller

borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugo-femtusen kronor,

2. garantiförbindelser, som utfärdats av centralkassan eller ansluten jordbrukskassa och för vilka kassan erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som angives under C 1,

D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från eget kapital.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

För placeringar, som angivas under A, fordras ej eget kapital. I övrigt skall centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor vid varje tidpunkt ha eget kapital till lägst *nittio procent* av ett belopp, som motsvarar sammanlagt

en procent av summan av placeringar, som angivas under B, fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med eget kapital avses insatskapital, reservfond, dispositionsfond och av stämman fastställd vinstbalans. Med eget kapital får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av centralkassan, intill ett belopp motsvarande det belopp vartill centralkassans och anslutna jordbrukskassors eget kapital uppgår. I fråga om förlagskapital, som långgivaren kan återkräva inom fem år, skall dock iakttas att med centralkassans och de anslutna jord-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

brukskassornas eget kapital får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av detta kapital.

Från centralkassans och de anslutna jordbrukskassornas eget kapital skall avräknas det bokförda värdet av vad de såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet eller att lämna lån till kommuner.

Har centralkassa eller ansluten jordbrukskassa väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda någon av kassorna lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från det egna kapitalet avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot kassans innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som kreditkassa bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

EKONOMIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1977-03-24

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Ahlmark, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Troedsson, Mundebo, Ullsten, Burenstam Linder, Wikström, Johansson, Friggebo.

Föredragande: statsrådet Bohman

Proposition om ändring i kapitaltäckningsreglerna för bankinstituten

1 Inledning

För bankinstituten, dvs. affärsbanker, sparbanker och föreningsbanker, gäller vissa regler som syftar till att garantera att bankerna till insättarnas skydd håller ett tillräckligt stort eget kapital. Bestämmelserna är utformade som placeringsregler med skilda krav på täckning med eget kapital allt efter placeringens art, s. k. kapitaltäckningsregler.

Genom regeringsbeslut den 23 juni 1976 bemyndigades dåvarande chefen för finansdepartementet att tillkalla en kommitté med uppdrag att se över banklagstiftningen. I direktiven framhölls bl. a. att kapitaltäckningsreglerna borde ses över för att finna en lösning varigenom bankernas behov av täckningskapital dämpas utan att insättarnas berättigade intresse av förlustskydd därför eftersätts. Eftersom det var angeläget att lösa bankinstitutens kapitaltäckningsproblem borde kommittén särbehandla denna fråga och skyndsamt lägga fram förslag till nya kapitaltäckningsregler.

I skrivelse till regeringen den 14 februari 1977 har banklagsutredningen (Fi 1976:04) föreslagit att kapitaltäckningsreglerna ändras genom en provisorisk reduktion av kapitaltäckningskraven i avvaktan på utredningens slutliga förslag i denna del.

Efter remiss har yttranden över skrivelsen avgetts av bankinspektionen, fullmäktige i Sveriges riksbank, Svenska bankföreningen, Svenska sparbanksföreningen och Sveriges föreningsbankers förbund.

2 Gällande bestämmelser

Enligt kapitaltäckningsreglerna åläggs bankinstituten att hålla en viss kapitalstyrka i form av eget kapital (för sparbankerna egna fonder). Det egna kapitalet skall uppgå till visst lägsta belopp som bestäms i förhållande till bankens tillgångar och till garantiförbindelser som banken har ingått (placeringar). För föreningsbankernas del gäller att kapitaltäckningskravet avser centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor och bestäms för dem gemensamt i förhållande till deras placeringar. Kapitaltäckningsbestämmelserna är utformade som placeringsregler med olika krav på täckning med eget kapital allt efter placeringens art. Reglerna fick i allt väsentligt sin nuvarande utformning i samband med 1968 års översyn av banklagstiftningen (prop. 1968:143, BaU 1968:60, rskr 1968:368, SFS 1968:601, 602 och 605).

Kapitaltäckningsreglerna, som är enhetligt utformade för alla bankinstitut, finns för affärsbankerna i 57 § lagen (1955:183) om bankrörelse, för sparbankerna i 26 § lagen (1955:416) om sparbanker och för föreningsbankerna i 34 § lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen och innebär i huvudsak följande.

Bankinstitutens tillgångar är indelade i fyra riskgrader. Den lägsta riskgraden omfattar placeringar med ingen eller ringa förlustrisk medan den högsta riskgraden omfattar de mest riskbetonade tillgångarna. Placeringarna i lägsta riskgraden – betecknad som grupp A i lagtexten – är helt fria från krav på täckning med eget kapital. I denna riskgrad upptas bl. a. svenska stats- och kommunobligationer, hypoteksobligationer och obligationer utgivna av kreditaktiebolag samt andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, svenskt bankinstitut eller vissa andra rättssubjekt, däribland kreditaktiebolag, svarar. Tillgångarna i nästa riskgrad (grupp B), bl. a. andra fullgoda obligationer än dem som förts till grupp A och vissa inteckningslån inom 75 % av uppskattningsvärdet av den fasta egendomen, skall täckas med 1 % eget kapital. Tillgångarna i grupp C skall täckas med 4 % eget kapital. Hit räknas t. ex. vissa inteckningslån mellan 75 och 100 % av uppskattningsvärdet av den fasta egendomen. Till den högsta riskgraden, grupp D, förs tillgångar som inte har förts till någon av de andra riskgraderna. Kapitaltäckningskravet för denna riskgrad är 8 %. Det samlade kravet på eget kapital som gäller för ett bankinstitut erhålls genom att kapitalkraven för institutets olika tillgångar läggs samman.

Tillgång skall tas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med affärsbanks eget kapital avses aktiekapital, reservfond, dispositionsfond och vinstbalans som har fastställts av bolagsstämman. Med föreningsbanks eget kapital, som i fråga om kapitaltäckning räknas gemensamt för centralkassa jämte anslutna jordbrukskassor, avses insatskapital, reservfond, dispositionsfond och fastställd vinstbalans. Sparbanks egna fonder är grundfond, reservfond och garantifond. Med eget kapital (egna fonder) får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, som har utställts av banken (för för-

eningsbankernas del av centralkassa), intill ett belopp motsvarande för affärsbankerna aktiekapitalet, för sparbankerna reservfonden och för föreningsbankerna det belopp vartill centralkassas och anslutna jordbrukskassors eget kapital uppgår. Viss begränsning gäller dock i fråga om förlagskapital som långgivaren kan återkräva inom fem år.

För bankernas engagemang i sidobolag, dvs. svenskt eller utländskt företag som driver någon form av bankverksamhet, gäller genom en särskild regel ett kapitaltäckningskrav på 100 %. Tre typer av sidoföretag är undantagna från detta stränga täckningskrav, nämligen företag där staten är delägare, bostadsfinansierande kreditaktiebolag och kommunlåneinstitut, de sistnämnda efter lagändring som trädde i kraft den 1 januari 1977 (prop. 1976/77:21, NU 1976/77:11, rskr 1976/77:52). Engagemang i sådant sidobolag förs till riskgrupp D med ett kapitaltäckningskrav av 8 %. Särskilda regler gäller också för bankernas engagemang i fastighetsbolag som utslutande har till syfte att förvalta fastighet för att bereda banken lokaler m. m.

3 Banklagsutredningens skrivelse

Banklagsutredningen framhåller att den enligt direktiven skyndsamt skall lägga fram förslag till nya kapitaltäckningsregler och anför i huvudsak följande.

I enlighet med direktiven har utredningen övervägt olika möjligheter att för en längre tid framöver lösa bankinstitutens kapitaltäckningsproblem samtidigt som kravet på skydd för insättarna tillgodoses. Förutom den lösning som behandlas i direktiven, nämligen att jämställa värderegleringsreserverna åtminstone i viss utsträckning med täckningskapital, finns flera alternativ till lösningar som utredningen ännu inte har hunnit att närmare studera.

En långsiktig lösning av bankinstitutens kapitaltäckningsproblem, som främst kan ses som en följd av den fortgående inflationen, kräver ingående analyser och överväganden med beaktande av både insättarnas, bankernas och samhällets intressen. Utredningsarbetet på en sådan lösning kan därför beräknas ta ytterligare minst ett år i anspråk. De svenska bankinstituten måste generellt sett bedömas som väl konsoliderade. Detta gäller särskilt om hänsyn tas till institutens värderegleringsreserver, som inte är kapitaltäckningsgrundande. De beaktas endast på det sättet att kravet på eget kapital bestäms i förhållande till det bokförda värdet av en banks tillgångar.

Vissa bankinstitut kan inte med sitt nuvarande egna kapital uppfylla lagstiftningens kapitaltäckningskrav. Ytterligare ett antal institut kan under de närmaste åren komma i samma situation. Man kan därför förvänta att bankinstituten, om inga åtgärder vidtas, inom den närmaste framtiden kommer att ta kapitalmarknaden i anspråk för nyemissioner och förlagslån i en helt annan utsträckning än tidigare för att fylla sitt kapitalbehov.

Med hänsyn till bankinstitutens goda soliditet och i syfte att lätta bank-

ernas kapitaltäckningsproblem föreslår utredningen en provisorisk reduktion av kapitaltäckningskraven i avvaktan på att utredningens slutliga förslag i denna del kan läggas fram. Utredningen räknar med att en provisorisk lösning kan genomföras utan att den i något väsentligt avseende föregriper det slutliga förslaget.

Följande tabell visar genomsnittssiffror för de olika bankinstitutgrupperna i fråga om hur stor del av det egna kapitalet och därmed jämställda förlagslån som vid utgången av första kvartalet 1969, då nuvarande kapitaltäckningsregler hade trätt i kraft, resp. vid utgången av tredje kvartalet 1975 och 1976 måste tas i anspråk för att fylla lagens krav på täckning av bankernas placeringar.

	1969	1975	1976	Ökning av eget kapital och förlagslån under perioden
Affärsbankerna	72 %	92 %	94 %	57 %
Sparbankerna	53 %	72 %	78 %	33 %
Föreningsbankerna	88 %	88 %	90 %	109 %

Inom institutgrupperna är variationerna stora. Det finns åtskilliga institut med god kapitaltäckning men också sådana som en längre tid haft svårigheter att uppfylla kravet på eget kapital. De har därför upprepade gånger under de senaste åren fått ta upp förlagslån eller göra nyemissioner.

Utvecklingen av bankinstitutens kapitaltäckning och behov av kapitalanskaffning de senaste åren och åren 1977 och 1978 belyses av tre statistiska tabeller, som har bifogats skrivelsen. Tabellerna bör fogas till detta protokoll som *bilaga 1-3*.

I tabellerna finns uppgifter om bankinstitutens kapitaltäckning under perioden 1973-1976 samt beräkningar för kapitaltäckningskravens utveckling åren 1977 och 1978 med hänsyn till den trendmässiga utveckling som har ägt rum under de senaste åren.

För att bedöma behovet av externt kapital för affärsbankerna har banklagsutredningen antagit att ett kapitaltäckningsöverskott på 650 milj. kr., dvs. något över det som fanns 1973 och 1974, utgör en miniminivå som icke kan underskridas utan att bankernas handlingsfrihet begränsas i besvärande grad.

Affärsbankerna behöver då – enligt de antaganden som ligger till grund för tabellerna – generera en ökning i kapitaltäckningsbasen på 400 milj. kr. 1977 och ytterligare 650 milj. kr. 1978. Med antagande om att affärsbankerna internt genererar 100 milj. kr. vardera året kommer kapitalmarknaden då att belastas med 850 milj. kr. sammanlagt under åren 1977 och 1978. Dessutom kan det uppskattas att sparbankerna och föreningsbankerna behöver anskaffa 300 milj. kr. under samma period.

Utredningen anser det vara från många olika synpunkter otillfredsställande om det begränsade utrymmet på kapitalmarknaden till så stor del skulle behöva tas i anspråk för detta ändamål. Mot denna bakgrund är det angeläget

också från kapitalmarknadssynpunkt att en lättnad i kapitaltäckningskraven för bankinstituten genomförs redan under år 1977.

En reducering av kraven med t. ex. 10 % skulle minska den krävda kapitaltäckningen hos samtliga institut med ett belopp i storleksordningen 800 milj. kr. beräknat vid utgången av år 1978.

Utredningen har gjort en jämförelse med kapitaltäckningsreglerna i vissa andra länder. Sammanfattningsvis konstaterar utredningen att de svenska affärsbankerna är väl konsoliderade också vid en internationell jämförelse. Detsamma gäller även föreningsbankerna och sparbankerna.

En provisorisk ändring av kapitaltäckningskravet för bankerna bör enligt utredningen kunna genomföras snabbt och vara lätt att tillämpa. Den bör vidare påtagligt lätta bankernas kapitaltäckningsproblem under åren 1977 och 1978 men får givetvis inte äventyra insättarskyddet eller binda banklagsutredningens fortsatta arbete.

Utredningen anser att en provisorisk lösning som uppfyller de nämnda kraven är att göra en generell, procentuell sänkning av kapitaltäckningskravet som det räknas fram enligt nuvarande regler. En sådan ändring utgår alltså helt från de nuvarande grunderna och riskklasserna.

Med den konsolidering som flertalet banker uppvisar är det enligt utredningen motiverat att föreslå en reducering med 10 %. Den slutgiltiga konstruktionen av kapitaltäckningsreglerna kommer kanske inte att innebära en sådan reducering för varje institut. Även om den föreslagna reduceringen genomförs, måste bankerna fortsätta att i viss utsträckning skaffa externt kapital genom nyemissioner och förlagslån också under de närmaste åren.

Utredningens förslag innebär att kravet på att bank vid varje tidpunkt skall ha eget kapital till lägst ett belopp som motsvarar sammanlagt 1 %, 4 % resp. 8 % av vissa av bankernas placeringar ändras så att bankens eget kapital skall uppgå till lägst 90 % av det belopp som motsvarar sammanlagt 1 %, 4 % resp. 8 % av placeringarna.

Utredningen föreslår att ändringarna i kapitaltäckningsreglerna skall träda i kraft den 1 juli 1977.

4 Remissyttrandena

Banklagsutredningens förslag tillstyrks utan närmare motivering av *riksbanksfullmäktige, bankföreningen, sparbanksföreningen* och *Sveriges föreningsbankers förbund*.

Bankinspektionen tillstyrker också utredningens förslag men konstaterar samtidigt att viss tveksamhet kan anföras med anledning av de konsekvenser som de föreslagna temporära och generellt verkande ändringarna kan få på enskilda bankinstitut. Inspektionen anser att de svenska bankernas ställning generellt sett är så god att en temporär reduktion av gällande kapitaltäckningsregler kan genomföras medan ett förslag till nya regler utreds. Bakom önskemålet om lättnader i kapitaltäckningsreglerna ligger bl. a. er-

farenheten att bankernas eget kapital, satt i relation till omslutningen, urholkas genom inflationen i en takt som bankerna inte kan kompensera genom avsättning av beskattade vinstmedel.

De svenska bankerna är enligt bankinspektionen överlag väl konsoliderade. Detta beror inte minst på den för vårt land unika möjligheten att lägga upp skattefria reserver i form av värderegleringskonton. Utredningens förslag om en provisorisk lineär nedsättning av kapitalkravet aktualiserar emellertid frågan om alla bankinstitut är så konsoliderade att åtgärden är försvarlig med hänsyn till insättarnas säkerhet. Konsolideringsgraden varierar nämligen starkt mellan olika banker.

Bankinspektionen anför vidare att de möjligheter till nya kapitaltäckningsbestämmelser som kan övervägas torde vara att i kapitaltäckningsbasen helt eller delvis inräkna värderegleringskonton samt att ersätta den nuvarande indelningen av placeringar i olika riskgrupper med en för hela låneportföljen gällande procentsats. Som underlag för bedömning av bankernas ställning den 30 september 1976 i här aktuella avseenden lämnar bankinspektionen följande uppgifter.

	Disponerad utlåning	Värdereg. konto, lån	Värdereg. konto, ob- ligationer	Eget kapital	Kapital krav
	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.	mkr.
Affärsbanker	90 255	2 857	3 308	5 673	5 351
Sparbanker	44 551	823	1 068	1 365	1 069
Förenings- banker	9 376	178	56	247	222

Uppgifterna om värderegleringskonton hänförs till läget efter dispositioner i bokslutet för år 1975.

Bankinspektionen påpekar att de redovisade värderegleringskontona tillsammans överstiger de olika bankgruppernas egna kapital. Kontona för obligationer är emellertid till allra största delen förbrukade genom kurssänkningar på obligationsportföljerna. Såsom verklig konsolidering kvarstår därför i huvudsak bara kontona för lån. Om hänsyn endast tas till värderegleringskontona för lån, utgör dock en 10-procentig reduktion av kapitalkravet ett i förhållande till dessa konton relativt litet belopp. Med hänsyn till ställningen för bankerna totalt torde alltså en reduktion av kapitalkravet kunna försvaras. Emellertid fanns den 31 december 1975 ett 10-tal bankinstitut utan värderegleringskonto för utlåning eller med så små sådana konton att de icke motsvarade det belopp som en 10-procentig reduktion av kapitalkravet uppgår till. En del av dessa banker har dock redan fusionerats eller kommer inom kort att fusioneras med andra. För de återstående är kapitaltäckningssituationen icke akut.

För bedömning av konsolideringsgraden hos bankerna har enligt bankinspektionen värderingen av obligationsportföljen stor betydelse. Värderegleringsreserverna uppgår i och för sig till avsevärda belopp. På grund

av räntehöjningar har emellertid marknadsvärdet på bankernas obligationsportfölj fallit, och trots betydande avsättningar till värderingskontot motsvarar det bokförda värdet inte marknadsvärdet. Följande sammanställning belyser detta förhållande.

	Brist i förhållande till marknadsvärde	
	1975-12-31 mkr.	1976-12-31 mkr.
Affärsbanker	342	887
15 största sparbanker	142	218
Föreningsbanker	1	16

När det gäller nedskrivning av obligationsportföljen är situationen varierande för de skilda instituten inom grupperna. Särskilt inom sparbanksgruppen finns flera institut där bristen i obligationsportföljen är större än samma banks värderingskonto för utlåning.

Bankinspektionen pekar på att en påtaglig förändring i bankernas konsolidering inträtt under det senaste året. Banklagarna öppnar emellertid en möjlighet för bankerna att värdera sin obligationsportfölj på annat sätt än till marknadskurs. Enligt banklagarna medges att obligationerna värderas till ett av bankinspektionen fastställt tioårigt medeltalsvärde. Med tillämpning av detta medeltalsvärde föreligger f. n. inga brister i bankernas obligationsportföljer.

Vid överväganden om nya kapitaltäckningsregler bör enligt bankinspektionen hänsyn tas även till brister i reserveringen för obligationsportföljen. En slutgiltig reglering av kapitaltäckningen kan för vissa banker innebära skärpta krav i jämförelse med det nu föreliggande förslaget. Dessa skärpningar kan dock väntas bli jämförelsevis måttliga. Inspektionen understryker starkt att möjligheten av att sådana krav försämrar vissa bankers situation inte får påverka kapitaltäckningsreglernas slutliga utformning.

5 Föredraganden

Bankinstitutet bygger i huvudsak sin rörelse på medel som anförtros dem av allmänheten. För att åtnjuta allmänhetens förtroende har bankerna intresse av en så god soliditet och ett så stort eget kapital att deras förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte kan sättas i fråga. Med hänsyn till bankväsendets allmänna betydelse har i banklagstiftningen intagits särskilda regler med krav på storleken av bankernas eget kapital, s. k. kapitaltäckningsregler.

Gällande kapitaltäckningsregler tillkom i allt väsentligt vid 1968 års översyn av banklagstiftningen. Genom dessa regler åläggs bankinstitutet, dvs. affärsbanker, sparbanker och föreningsbanker, att till insättarnas skydd hålla ett eget kapital vars storlek står i förhållande till bankens tillgångar och

övriga placeringar. Bestämmelserna innehåller olika stränga krav på täckning med eget kapital beroende på placeringarnas art. En närmare redogörelse för reglernas innehåll finns i avsnitt 2.

De år 1968 införda kapitaltäckningsreglerna innebar en väsentlig minskning av tidigare uppställda krav på affärsbanker och sparbanks. Särskilt under de senaste åren har bankerna emellertid fått det allt svårare att uppfylla även de nya formella kapitaltäckningskraven bl. a. till följd av den ökning som skett av verksamheten och som till stor del varit en följd av penningvärdeförsämringen. Dessa svårigheter har lett till att bankinspektionen, i samråd med riksbanken, och bankföreningen har begärt en översyn av kapitaltäckningsreglerna.

På grund härav fick banklagsutredningen, som tillsattes år 1976, i uppdrag att se över banklagstiftningen och att skyndsamt lägga fram förslag till nya kapitaltäckningsregler. I direktiven framhölls bl. a. att en kraftigt ökad emission av aktier och förlagslån från bankernas sida i syfte att klara kapitaltäckningskravet kunde befaras ta i anspråk den svenska kapitalmarknaden i en omfattning som inte var önskvärd med hänsyn till andra samhällssektors kapitalbehov. Utredningen borde därför söka finna en lösning, varigenom bankernas behov av täckningskapital dämpades utan att insättarnas berättigade intresse av förlustskydd eftersattes.

I skrivelse till regeringen har banklagsutredningen nu föreslagit en provisorisk ändring av kapitaltäckningsreglerna i avvaktan på utredningens slutliga förslag. De nuvarande kapitaltäckningskraven för bankerna föreslås bli reducerade med 10 %. Banklagsutredningens skrivelse har redovisats utförligt i avsnitt 3.

Samtliga remissinstanser har tillstyrkt utredningens förslag. Bankinspektionen framhåller i likhet med utredningen bl. a. att de svenska bankerna överlag är väl konsoliderade, särskilt med hänsyn till de skattefria reserver som bankerna kan lägga upp i form av värderegleringskonton. Dessa konton överstiger tillsammans bankernas eget kapital. Kontona för obligationer är emellertid till största delen förbrukade genom kurssänkningar på obligationsportföljerna. Som verklig konsolidering kvarstår i huvudsak värderegleringskontona för lån. I förhållande till dessa konton utgör en 10-procentig reduktion av kapitalkravet ett relativt litet belopp. En sådan reduktion kan därför enligt bankinspektionens mening försvaras.

För egen del vill jag framhålla att banklagstiftningens regler om krav på kapitaltäckning inte är det enda eller främsta medlet att trygga insättarna mot förluster av insatta medel. Först och främst står den kreditprövning som bankerna gör innan lån beviljas. Om en fordran inte infrias, finns flera s. k. säkerhetsvallar som kan ta upp förlusten innan insättarnas medel kommer i fara. Dessa säkerhetsvallar är i tur och ordning den säkerhet som i de flesta fall har ställts för krediten, överskottet på årets rörelse, värderegleringsreserverna, odisponerade vinstmedel från föregående år, dispositionsfond och reservfond, aktiekapital och slutligen ev. förlagslån. I detta

sammanhang vill jag erinra om att de nu gällande kapitaltäckningsreglerna inte behandlar bankernas värderingsreserver som täckningskapital. I praktiken utgör de emellertid en mycket väsentlig konsolidering. I direktiven för banklagsutredningen påvisas bl. a. möjligheten att likställa sådana reserver med eget kapital i fråga om kapitaltäckning.

Det kan också framhållas att det finns ett samband mellan kapitaltäckningskraven och bankernas kostnader. Ett högre kapitaltäckningskrav medför högre kostnader för bankernas kreditförmedling. Sådana kostnader får ytterst betalas av bankernas kunder. Det måste å andra sidan också beaktas att det bl. a. från näringslivets synpunkt är angeläget att bankerna har en så stark kapitalställning att de har möjlighet att lämna även riskbetonade krediter och utan svårighet kan ta eventuella förluster.

Kraven på bankernas kapitaltäckning bör alltså avvägas med hänsyn till insättarskyddet och många andra faktorer, av vilka jag nu bara berört några. De svenska bankerna har f. n. problem då det gäller att höja det egna kapitalet eller därmed jämställda förlagslån i takt med en allt snabbare ökning av rörelsen. Om hänsyn tas till deras värderingsreserver, är de emellertid väl konsoliderade. I likhet med banklagsutredningen och remissinstanserna anser jag det därför motiverat att nu föreslå en viss lindring av banklagarnas nuvarande kapitaltäckningskrav. Den föreslagna reduceringen med 10 % kan enligt min mening godtagas i avvaktan på utredningens slutliga förslag till nya kapitaltäckningsregler. Som utredningen har framhållit medför detta bl. a. att bankerna inte behöver ta kapitalmarknaden i anspråk i så stor utsträckning som de annars skulle behöva under de närmaste åren.

Jag förordar alltså att kapitaltäckningsreglerna i banklagarna ändras i enlighet med utredningens förslag. Ändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1977.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom ekonomidepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1955:183) om bankrörelse,
2. lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker,
3. lag om ändring i lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.

Samtliga affärsbanker	Mkr.										Bilaga 1
	1973	1974	1975	1976	1977 (prognos + 11 %)			1978 (prognos + 11 %)			
					Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %	Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %	
1. Tillgångar inkl. garantier	118 814	136 440	156 305	171 424	190 281	190 281	190 281	211 212	211 212	211 212	
2. Kapitäläckningskrav	3 239	3 872	4 382	5 349	5 994	5 694	5 395	6 653	6 320	5 989	
3. 2 i % av 1	2,73	2,84	2,80	3,12	3,15			3,15			
4. Eget kapital	2 848	3 226	3 841	4 183							
5. Förlagslån	908	1 087	1 380	2 073							
6. Kapitäläckningsbas (4+5)	3 756	4 313	5 221	6 256	6 256	6 256	6 256	6 256	6 256	6 256	
7. Kapitäläckningsöverskott (6-2)	+ 517	+ 441	+ 839	+ 907	+ 262	+ 562	+ 861	- 397	- 64	+ 267	
Kapitalgenerering	163	697	982	1 118							
emissioner av förlagslån	79	320	367	776							
utl.	-	98	198	525							
sv.	79	222	169	251							
ökning eget kapital	84	377	615	342							
nyemission	23	353	516	222							
vinstgenerering	61	24	99	120 ¹							
Outnyttjat förlagslåneutrymme	808	717	923	406							

2 procents högre/lägre ökningstakt av tillgångar inkl. garantier medför att kapitäläckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med ca 107 mkr. 1977 och med ca 242 mkr. 1978.

0,05 procents ökning/minskning av kapitäläckningskravets andel av tillgångar inkl. garantier medför att kapitäläckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med 95 mkr. 1977 och med 106 mkr. 1978.

¹Skattad uppgift.

Sparbanker (Statistikgruppen)

Mkr

	1973	1974	1975	1976 ¹	1977 (prognos + 11 %)			1978 (prognos + 11 %)		
					Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %	Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %
1. Tillgångar inkl. garantier	40 288	43 910	49 293	55 315	61 400	61 400	61 400	68 154	68 154	68 154
2. Kapitaltäckningskrav	670	781	868	985 ²	1 093	1 038	984	1 213	1 152	1 092
3. 2 i % av 1	1,66	1,78	1,76	1,78	1,78			1,78		
4. Egna fonder	1 055	1 084	1 119	1 154						
5. Förlagslån	24	37	66	137						
6. Kapitaltäckningsbas (4+5)	1 079	1 121	1 185	1 291	1 291	1 291	1 291	1 291	1 291	1 291
7. Kapitaltäckningsöverskott (6-2)	+ 409	+ 340	+ 317	+ 306	+ 198	+ 253	+ 307	+ 78	+ 139	+ 199
Kapitalgenerering	42	46	69	104						
ökning förlagslån	3	17	34	69						
ökning egna fonder										
fonderade vinstmedel	39	29	35	35 ²						
Outnyttjat förlagslåneutrymme	1 031	1 047	1 053	1 017						

2 procents högre/lägre ökningstakt av tillgångar inkl. garantier medför att kapitaltäckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med 20 mkr. 1977 och med 44 mkr. 1978.

0,05 procents ökning/minskning av kapitaltäckningskravets andel av tillgångar inkl. garantier medför att kapitaltäckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med 31 mkr. 1977 och med 34 mkr. 1978.

¹Ultimo 31 dec.

²Skattade uppgifter.

Bilaga 3

Samtliga föreningsbanker

Mkr

	1973	1974	1975	1976 ¹	1977 (prognos + 13 %)			1978 (prognos + 13 %)		
					Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %	Nuv. regl.	- 5 %	- 10 %
1. Tillgångar inkl. garantier	8 007	9 473	11 164	12 737	14 393	14 393	14 393	16 264	16 264	16 264
2. Kapitaltäckningskrav	150	182	207	229	259	246	233	293	278	264
3. 2 i % av 1	1,88	1,92	1,86	1,80	1,80			1,80		
4. Eget kapital	162	178	195	212						
5. Förlagslån	51	48	50	52						
6. Kapitaltäckningsbas (4+5)	213	226	245	264	264	264	264	264	264	264
7. Kapitaltäckningsöverskott (6-2)	+ 63	+ 44	+ 38	+ 35	+ 5	+ 18	+ 31	- 29	- 14	+ 0
Kapitalgenerering	28	16	22	23						
ökning förlagslån	12	-	5	6						
ökning eget kapital	16	16	17	17 ²						
insatskapital	5	7	6	5						
intern generering	11	9	11	12						
Outnyttjat förlagslåneutrymme	111	130	145	160						

2 procents högre/lägre ökningstakt av tillgångar inkl. garantier medför att kapitaltäckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med 5 mkr. 1977 och med 10 mkr. 1978.

0,05 procents ökning/minskning av kapitaltäckningskravets andel av tillgångar inkl. garantier medför att kapitaltäckningskravet, med nuvarande regler, ökar/minskar med 7 mkr. 1977 och med 8 mkr. 1978.

¹Ultimo 31 dec., inkl. räntor.

²Skattade uppgifter.